CZĘŚĆ XLVI — № 61. ROK 23 — (1852.)

TYGODNIK
PETERSBURSKI.

Wychodzi we WTORKI i PIĄTKI. Prenumerata przyjmuje się pod adresem do Wydawcy Tygodnika w Petersburgu, lub do Expedycyi Gazet Petersburskiego Pocztamtu, nadto we wszystkich Pocztowych urzędach w Cesarstwie i Królestwie.

GAZETA URZEDOWA
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Cena: ROCZNA w Rossyi z poeztą, a w Stolicy, z noszeniem do mieszkań, 15 rubli. PÓŁROCZNA 8 rubli srebrem.

WTOREK, $\frac{12}{24}$ Sierpnia.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

PETERSBURG, $\frac{11}{23}$ Sierpnia.

W przeszłą Sobotę, 2 b. m. J. C. Wysokość Xiążę Maxymiljan Leuchtenbergski przybył z Petersburga do Moskwy, a 3 Sierpnia wyjechał z Moskwy do gubernii Tambowskiej.

Przez Rozkazy dzienne Cesarskie w Wydziale służby Cywilnej, z dnia 31 Lipca, zostają za wysługę lat podniesieni do rang: Radzcy Kollegialnego, Radzca Dworu, Miński Architekt Gubernijalny *Chrzczonowicz;* — Assesora Kollegialnego, Radzcy Honorowi, Architekci Gubernijalni: Kowieński *Janowski* i Wileński *Ranwid*, pełniący obowiązki Naczelnika 1 dystancyi czwartego oddziału XIII okręgu Dróg Kommunikacyj *Chrzanowski* i Dyrektor Kancellaryi Naczelnika S.-Petersbursko-Moskiewskiej drogi żelaznej *Panasewicz;* — Radzcy Honorowego, Sekretarze Kollegialni: Podolski Gubernijalny Architekt *Karczewski*, Kijowski miejski Geometra *Szmigielski*, Gubernijalnych budowniczych i drogowych Kommisyj: Mohylewskiej Deputat od Szlachty *Sleżanowski* i Wołyńskiej Pomocnik do prowadzenia robot *Zaleski;* — Sekretarza Kollegialnego, Sekretarze Gubernijalni: Zarządów okręgowych Dróg Kommunikacyj: XII-go, Żurnalista i Archiwista *Norwid* i pierwszego oddziału tegoż okręgu Dyrektor Kancellaryi *Krupski*, XIII-go pełniący obowiązki Tłumacza *Korzeniewski* i Pomocnik Dyrektora Kancellaryi Wileńskiej Gubernijalnej budowniczej i drogowej Kommisyi *Kulesz;* — 2 Sierpnia, zatwierdzeni zostają na urzędach, obrani przez Szlachtę, Marszałkowie powiatów: Piński, dymissyonowany w 1844 roku z Elizawetgradzkiego pułku huzarów w randze sztab-rotmistrza *Skirmuntt* i Mozyrskiego, dymis. w 1833 roku z pułku kirysyerów Wojennego orderu w randze porucznika *Zamajski*, Kurator magazynów zapasowych zboża powiatu Nowogrodzkiego, dotychczasowy, niemający rangi *Doboszyński;* — Zostaje uwolniony na własną prośbę od służby, Ziemski Sprawnik Lucyński, Radzca Dworu *Michałowski;* — Były Assesor od Szlachty Izby Wileńskiej Sądu Kryminalnego *Swiętorzecki*, mianowany Archiwistą aktów Trybunalskich przy Wileńskiej Izbie Sądu Cywilnego; — Zostają uwolnieni od służby: Dubieński Sędzia powiatowy, Sekretarz Gubernijalny *Dubiski*, Assesorowie tegoż Sądu: od Szlachty, Radzca Honorowy *Radliński* i niemający rangi *Lubański*, od Korony, Sekretarz Gubernijalny *Scisławski;* — Otrzymują dymisyą od służby na własną prośbę: Kontroler byłej w gub. Augustowskiej Pogranicznej Komory Celnej Łososńskiej *Obniski*, z nadaniem mu rangi Radzcy Honorowego za wysługę lat i z mundurem i Expedytor głównej stacyi Warszawsko-Wiedeńskiej drogi żelaznej, Sekretarz Gubernijalny *Szulc*.

— W mieście Ostrowiu, w gubernii Pskowskiej, na wielkim gościńcu szosse, idącym przez to miasto z Petersburga do Kowna, na rzece Wielikiej buduje się w tej chwili most wiszący. Kiedy na prawym brzegu rzeki kopano fundamenta na słupy, mające utrzymywać łańcuchy, natrafiono na rozwaliny sklepienia murowanego, pod którém znaleziono wielkie zapasy zboża, mianowicie żyta i jęczmienia; zboża te były całkowicie zczerniałe i ziarna zbiły się w jednolitą twardą massę. Z materyj zwęglonych, z któremi massa ta jest pomieszana, należy wnosić, że składy te były zniszczone przez pożar. Warstwa zboża podchodzi pod samą twierdzę, nie przekonano się jednak jak daleko się rozciąga.

— W ostatnim (Sierpniowym) numerze *Dziennika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych* czytamy artykuł następujący:

O wzniesieniu pomnika dla Xięcia Dymitra syna Michała Pożarskiego.

«Mnogie lata upłynęły od czasu, jak badacze starożytności Ruskich, w szlachetnej gorliwości o sławę ojczystą, wysilają się na dociekania naukowe i dowcipne domysły, ażeby z niewątpliwą pewnością oznaczyć i wskazać miejsce, gdzie pogrzebiony został wybawca Rossyi, Xiążę Dymitr syn Michała Pożarski. Obecnie, do liczby pamiętnych wypadków, które się spełniły pod błogiém panowaniem Najjaśniejszego Cesarza Mikołaja Pawłowicza, przybyło takowe odkrycie.

«W ciągu zeszłego 1851 roku, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, wziąwszy na szczególną uwagę, uchowane przez Historyą niektóre okoliczności, tyczące się ostatnich lat żywota Xięcia Pożarskiego, użyło należytych środków do rozwiązania zagadnienia, tak dla Rossyi ważnego i tak blisko każdego z nas obchodzącego. Te badania niepozostały bez skutku. Grobowiec Pożarskiego został odkryty w Suzdalskim Spaso-Jefimjewskim monasterze, gdzie popioły jego spoczywają pośród członków jego rodziny, i najbliższych krewnych jego, Xiążąt Chowańskich.

«Zebrane na miejscu i związane z podaniami historycznemi dowody niewątpliwej prawdziwości tego odkrycia, najpoddanniej zostały przełożone N. Cesarzowi Jmci. Dla należytego, co najścislejszego zbadania tyle ważnego przedmiotu, N. Pan raczył rozkazać: wyznaczyć osobną Kommisyą, złożoną z osób tak miejscowej duchownej i świeckiej Zwierzchności, jako i uczonych, znanych ze swego światła i doświadczenia w tej gałęzi Historyi i Starożytności Rossyjskich. Najwyżej ustanowiona Kommisya, przybywszy do Suzdalu, zabrała się do najbardziej szczegółowych wyśledzeń pomienionego odkrycia. Ostatecznym wypadkiem badań Kommisyi, było jednozgodne zdanie Członków, że znaleziony w Suzdalskim Spaso-Jefimjewskim klasztorze grobowiec, zawiera w sobie zwłoki Xięcia D. M. Pożarskiego.

«Po przedstawieniu Jego Cesarskiej Mości doniesienia Kommisyi i na najpoddanniejsze przełożenie Ministra Spraw Wewnętrznych, N. Cesarz Jmć oświadczył Najwyższe zezwolenie, iżby wszyscy Ruscy poddani byli wezwani do składania dobrowolnych ofiar na cel zbudowania pomnika dla Xięcia Pożarskiego, na tém samém miejscu, gdzie spoczywają popioły Wybawcy Ojczyzny.»

NOWINY Z KAUKAZU.

«Mieszkańcy trzech aułów Kistines, na górnym Argunie, ponad Szatyl, czynili nieustanne rabusiowskie wycieczki po okręgach Tuszyńców, Pszawów i Hewsurów.

«W celu skarcenia ich i położenia kresu tym grabieżom, Naczelnik tego okręgu wojennego Podpułkownik xiążę *Czełokajew*, zebrawszy 740 ludzi milicyi i 40 kozaków Dońskich z nienacka opasał wszystkie trzy auły o świcie, 15 Lipca, i po uporczywej walce na broń ręczną, opanował je i zniszczył ogniem.

«Nasz oddział wziął 17 nieprzyjaciół w niewolą i zabrał wielką liczbę bydła; z milicyonerów trzech jest zabitych i 9 ranionych.»

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY.

AUSTRYA. *Pesth*, *9 Sierpnia.* W dniu 5 b. m. rano Cesarz Jmć wyjechał z Nagy Banya i przybył przez miasteczka Felsö-Banya, Kapnik, i Lugadugh do Szigeth, gdzie N. Pan zwiedził kościoły grecki i katolicki i w tym ostatnim był na nabożeństwie. Następnie J. C. Mość zwiedzał sądownictwa a wieczorem uczynił wycieczkę do Zlasina, dla obejrzenia tam żup solnych, wspaniale oświetlonych. 7 Sierpnia J. C. Mość odbywał dalszą podróż przez Tersö Huszth i Bereg Scasz do Munkacz, gdzie stanął tegoż wieczora. We Czwartek, 12 Sierpnia, Cesarz przybędzie do Trenczyna, a nazajutrz, 13, wyjedzie do Tyrnau, ztamtąd zaś przez Wartberg, do Presburga, gdzie noc przepędzi. Po ukończeniu objazdu Węgier przystąpiono będzie do organizacyi politycznej tej prowincyi. Dekreta tyczące się tego przedmiotu są już wygotowane.

Pesth, *10 Sierpnia.* Cesarz wyjechał z Munkacz; w Unghvar, po wysłuchaniu mszy w kościele parafialnym, N. Pan przyjmował władze cywilne i wojskowe i wyjechał następnie do Nagy-Mihaly, gdzie szlachta miejscowa była Mu przedstawiona. W Kaschau Cesarz był przyjęty w katedrze przez Biskupa, duchowieństwo i szlachtę po czém wysiadł w pałacu Biskupim. Wieczorem był w teatrze i przejeżdżał się po mieście podczas illuminacyi. Przed wyjazdem z Munkacz, Cesarz udzielił zupełne przebaczenie trzem osobom, skazanym za należenie do Węgierskiego powstania na kilkoletnie więzienie.

Wiedeń, *10 Sierpnia.* Po powrocie Cesarza Jmci do Stolicy, w katedrze św. Stefana odśpiewane będzie uroczyste *Te Deum laudamus*, a nazajutrz dziękczynne nabożeństwo będzie odprawione we wszystkich kościołach Wiednia.

— Dowiadujemy się, że podczas wielkiego zebrania wojsk pod Pesth, które będzie miało miejsce od 28 Sierpnia po ostatnie dni Września, Cesarz nie będzie rezydował w Budzie, ale założy swoją głowną kwaterę w samym Peszcie.

— Królowa Jmć Pruska i Arcyxiężna Zofija, Matka Cesarza, przybyły do Ischl.

— Nowy Kodex Karny wyszedł świeżo zpod prassy w drukarni Dworskiej i drukarni Państwa, we wszystkich językach krajowych.

— Xiążę Gustaw Hohenlohe Schillingfurst, przyboczny Podkomorzy Papiezki przybył tu dla układów w przedmiocie zajmowania Państwa Papiezkiego przez wojska Austryackie i Francuzkie i kosztów utrzymania tych wojsk.

— Hrabia i Hrabina de Chambord wyjadą w tym jeszcze tygodniu do Szląska.

— Xiążę Saxe-Coburg-Gotha umawia się w tej chwili o kupno znacznych dóbr w wyższej Austryi.

Wiedeń, 11 Sierpnia. W odpowiedzi na notę Rządu Austryackiego Porta zawiadomiła Gabinet, że zostały przedsięwzięte środki, dla roztrząśnienia zażaleń ze strony chrześcian Bosnijskich, przez osobną Kommisyą sądową i dla corychlejszego zaradzenia złemu, jeżeli takowe zostanie wykryte.

— Korrespondencye z Wiednia do Gazety Powszechnej Augsburskiej są przyjaźne mianowaniu P. Drouin de Lhuys na Ministra Spraw Zagranicznych we Francyi. Jest on bardziej uprzejmym a mniej formalistą niż P. Turgot, którego z resztą podziela widoki względem przyjaznych z Austryą stosunków.

— Oto są niektóre szczegóły, objaśniające nowo-wydany Dekret Cesarski o zniesieniu Landwehru i ustanowieniu natomiast rezerwy wojennej: po wyjściu z czynnej szeregowej służby, której zakres w Austryi jest lat ośm, każdy żołnierz wchodzi do rezerwy i w tym charakterze powinien wysłużyć dwa lata. W razie wojny, rezerwa zostaje pod bronią, aż do jej ukończenia; podczas jej trwania wojskowi nie mogą przechodzić z czynnej armii do rezerwy, ani otrzymywać dymissyi z tej ostatniej. Żołnierze którzy przeszli do rezerwy nie przestają służyć w tej samej broni, do której należeli w czynnej służbie. Tyrol i Granica wojenna zachowują udzielną swoją organizacyą wojskową.

— Piszą z Tyrnau, w Węgrzech, pod dniem 2 Sierpnia: «Rzeczywiście można powiedzieć, że teraz aura odkrywania bogactw panuje powszechnie. Oto jedna z części wystających góry Kutzaków, pod Tyrnau, rozpękła oddawna, w jakowej szczelinie od pewnego czasu uważano wyraźne rozszerzanie się, zawaliła się nagle wczora i wyszły na jaw rozmaite pokłady chalcedonów, agatów i ametystów, których dotąd nawet nie podejrzewano w tej miejscowości. Gdy Kutzaków leży na gruncie publicznym, Rząd przeto staje się właścicielem kopalni drogich kamieni, które ta góra w swém wnętrzu zawiera.»

— Policya odkryła w tych dniach lożę wolnomurską, która ukrywała się w tutejszej stolicy od roku 1848. Z rozrządzenia Sądu wojennego przywieziony będzie do Wiednia Professor Uniwersytetu Pesth'skiego Lewis, który, jak się zdaje, był założycielem tej loży.

PRUSSY. Monitor Pruski ogłasza okolnik Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 Sierpnia zalecający Prezesom prowincyj zwołanie w pierwszych dniach Września sejmików prowincyonalnych, jako «reprezentacyi tymczasowej Prowincyj Królestwa.»

— Piszą z Berlina do gazety Powsz. Augsburskiej z dnia 6 Sierpnia, że skutkiem nalegania Posła Francuzkiego, Pana de Varennes, z powodu attaków, które Nowa Gazeta Pruska nie przestaje wymierzać na Prezesa Rplitej Francuzkiej, Prezes Policyi Pruskiej, P. Hinckeldey przywoławszy redaktora tego pisma, zapowiedział mu, iż jeżeli nie zaprzestanie swoich napadów, surowe środki będą przeciw niemu przedsięwzięte.

— Taż gazeta Augsburska czyni uwagę, że podczas kiedy ugoda o zabezpieczeniu własności autorskiej ma być wprędce zawarta między Austryą i Francyą, Prussy nie chciały przystąpić jeszcze do niej. Dotąd ze wszystkich krajów Niemieckich tylko Hanower zobowiązał się szanować u siebie własność autorów francuzkich i angielskich. Podług korrespondencyi tej gazety Prussy odmówiły przyjęcia Francyi do Związku pocztowego Austryacko-Niemieckiego.

— Piszą z Berlina, 9 Sierpnia, że Minister Handlu spodziewa się otworzyć część drogi żelaznej wschodniej z Marienburg do Braunsberg 20 Września b. r. z powodu podróży Króla Jmci na przegląd wojsk w Prusiech wschodnich. Tym sposobem, dla uzupełnienia linii drogi żelaznej między Berlinem i Królewcem, pozostawałoby nie więcej nad 10 mil.

STUTTGARDT, *10 Sierpnia.* Ich C. K. Wysokości Wielka Xiężna Olga Mikołajówna i Xiążę Następca Tronu, Jej małżonek, wyjechali dziś do Friedrichshafen.

— Od kilku dni Monitor tutejszy zawiera całkowite kolumny dziękczynień, za niewyczerpaną hojność, z jaką J. C. Wysokość Wielka Xiężna Olga Mikołajówna obdarza krajowe zakłady dobroczynności i wychowania.

KISSINGEN, *9 Sierpnia.* Królestwo JJ. Szwedzcy opuścili tutejsze wody; Król Jmć udał się do Drezna, a Królowa do Berlina.

— Gazety Niemieckie donoszą o przejeździe przez Hanower, Brunswik i Drezno (10—22 Sierpnia) Królowej Jmci Niderlandskiej, udającej się do Ischl.

DREZNO, *2 Sierpnia.* Królowa Jmć wróciła do Pilnitz.

MILTENBERG, *10 Sierpnia.* Wczora odbył się chrzest córki Infanta Portugalskiego Dona Miguela, w kaplicy Eibachskiego zamku; sakrament udzielony został przez Biskupa Würzburgskiego, który z całém swem duchowieństwem spotkał nowonarodzoną Xiężniczkę u wejścia do świątyni. Rodzicami chrzestnemi byli: Infanta dona Maria Izabella Portugalska i Xiążę Karol Lewenstein Bergheim. Matkę chrzestną zastępowała młoda Xiężniczka Isenburg Birstein. Nowonarodzona otrzymała na chrzcie świętym trzynaście imion i dano jej tytuł Xiężniczki Beira.

ANGLIJA.

LONDYN, *10 Sierpnia.* J. C. Wysokość Wielka Xiężna Katarzyna Michałówna Rossyjska z Dostojnym Małżonkiem Swoim, Jego Wielkoxiążęcą Wysokością Xięciem Jerzym Mecklemburg-Strelitz, przybyli wczora, w Poniedziałek, rano do Portsmouth; Wysocy Podróżni powitani byli u wejścia do portu i przyjęci przez Admirała sira T. Briggs, odprowadzeni na stacyą kolei żelaznej, odjechali o godzinie 2 po południu do Londynu.

— Gazety angielskie zajmują się wiadomościami ze Stanów Zjednoczonych, które odebrano po 28 Lipca.

Z nich daje się widzieć, że nieporozumienie, wynikłe z Angliją we względzie rybołowstwa na brzegach Nowej Ziemi, sprawia wielkie poruszenie umysłów w Ameryce. Jeżeliby należało brać na serio deklamacye gazet amerykańskich,

*

wnieśćby można, że w tych dniach przyjdzie do wojny. Brat Jonathan przemawia w duchu zupełnie rycerskim. Gazeta New-Yorska *Morning Herald*, między innemi pisze: «A więc wojna! i czemuż nie? chwila jest przyjaźna; z jednej strony dość mamy zaczepek, a z drugiej nie zbywa na ochocie. Prędzej czy poźniej wojna jest niezbędną, im prędzej, tym lepiej.» i t. p. Ale trzeba znać obyczaj gazeciarstwa amerykańskiego, żeby te wykrzykniki ocenić według wartości. Gazety angielskie są bardziej umiarkowane i mniej krzykliwe; wszystkie zgodnie wyrażają życzenie, iżby zajście było co najprędzej załatwione, a w gruncie, mimo swoje deklamacye, i amerykanie nie są od tego.

Nie należy też zapominać, że wybory na Prezesa Stanów są już bliskie i że kandydaci ubiegają się za popularnością do której bardzo się przykłada ton podobnego walecznego patryotyzmu, i chwilowe schlebianie narodowym namiętnościom, chuciom i fochom. Temu to trzeba przypisać wojowniczą mowę Sekretarza Stanu, Pana Webster. Twierdzą też, że to jest sposob zostania mianowanym na Posła do Anglii, dla zawarcia układu w tym przedmiocie.

Podług *Journal des Débats* Rząd Angielski umyślnie wzniecił tę całą kwestyą i przywołał do czynnego życia ugodę od lat trzydziestu niewykonywaną, żeby przez układ otrzymać pewne korzyści w taryfie handlowej. Tymczasem to pewna, iż władze angielskie trzymają okręty Amerykańskie na odległości trzech mil od brzegów Nowej Ziemi, i okręt *Coral*, który się zbliżył na milę, został pojmany.

— Królowa Jmć mianowała Hrabię Selkirk, Strażnikiem Wielkiej Pieczęci (Wielkim Kanclerzem) na miejsce hrabi Stair, który wziął dymissyą.

— Donoszą o zaszłym zgonie hrabi Tankarville; jeżeli ta wiadomość sprawdzi się, jego starszy syn Lord Ossulton odziedziczy tytuły zmarłego i przejdzie do Izby Lordów, zostawując wakujące miejsce w Izbie Niższej, do której świeżo był wybrany z hrabstwa Northumberland. Spółzawodnikiem jego był kandydat liberalny sir George Grey i spadł kilku tylko głosami. Teraz zapewna wystąpi znowu jako kandydat do wakującej posady.

Londyn, *12 Sierpnia*. Piszą w gazecie *Sun:* «Pomimo przeciwne twierdzenia gazet, mamy powody wynurzyć zupełne przekonanie, że małżeństwo, o którém była mowa między Xięciem Ludwikiem Napoleonem i Xiężniczką z domu Wazów nie będzie mogło być zawarte. Nieprzezwyciężone zachodzą ku temu przeszkody.»

— Rząd Francuzki niepokoi się z powodu wielkiej liczby emigrantów francuzkich którzy się zebrali w dość krótkim czasie na wyspie Jersey i ma na nich pilne oko.

Londyn, *13 Sierpnia*. *Times* wzręcz oświadcza się przeciw postępowaniu Gabinetu w sprawie o tonie na brzegach Nowej Ziemi. Nie masz wątpliwości, mówi ta gazeta, że rybacy amerykańscy naruszyli warunki traktatu, ale to się praktykowało tak długo, że należało przynajmniej ostrzedz Rząd Stanów, wprzód nim zamierzono powrócić do ścisłego brzmienia tego aktu. W każdym razie chwila jest najgorzej wybrana, bo w obecnej porze roku rybacy poczynili już wszystkie przygotowania jakich ich przemysł wymaga i nie mogą zaniechać połowu w zwyczajnych miejscach, bez poniesienia strat niepowetowanych.

Zkądinąd *Morning-Herald*, gazeta Ministeryalna objaśnia, że statek amerykański *the Coral* został zabrany dla tego, że się znalazł w takiém miejscu, gdzie nigdy amerykanom połów nie był pozwolony, to jest na odległości strzału karabinowego od angielskiego wybrzeża.

Times ogłasza następującą depeszę telegraficzną, datowaną z Southampton, 12 Sierpnia: «W tej chwili odbieramy wiadomości ze Stanów Zjednoczonych, z dnia 31 Lipca, przez statek parowy pocztowy *Humboldt*. Rząd Angielski ustanowił cło 6 denarów od tonu, na wszystkie statki rybackie amerykańskie, trudniące się połowem w zatoce św. Wawrzyńca. Okręty angielskie zabrały dwa statki rybackie amerykańskie; czternaście statków wojennych angielskich krążą w tych wodach; cztery inne mają nadejść z Saint-John. Część wyprawy amerykańskiej przeznaczonej do Japonii, otrzymała rozkaz udania się na miejsce toczącego się sporu. Okręt *Mississipi* zaopatrywał się w węgiel w Newyork dla pośpieszenia tamże. Gazeta *New-York-Herald* zapewnia, że Prezes Stanów nie jest zadowolony ze sposobu prowadzenia tego interessu przez Ministra Spraw Zagranicznych Pana Webster i że pragnąłby co prędzej załatwić zajście przez układ.»

— Ostatniej Niedzieli po wszystkich kościołach katolickich odczytany był list pasterski kardynała Wiseman, wzywający do zbierania składek na pokrycie kosztów, zasądzonych na P. Newman (nawróconym Ministrze protestantskim), w processie o potwarz, który przeciw niemu wytoczył i wygrał P. Achilli, niegdyś Xiądz katolicki, dziś protestant i żonaty. Koszta wraz z karą, wynoszą 7,500 funt. sterlingów, z tych 2,500 już są uzbierane.

— Gazeta *Times* tłumaczy zniżenie się fondów przez niepogodę, oraz przez bankructwo jednego znacznego kapitalisty-spekulanta, który grał na podniesienie się papierów. Co do kwestyi amerykańskiej, ta nie wpływa na kurs, bo nikt nie zważa na deklamacye gazet amerykańskich i nikt nie wierzy, iżby przyszło do wojny.

— Wiadome są kroki jakie czynił w roku przeszłym margrabia Londonderry dla otrzymania od Prezesa Bonaparte wypuszczenia na wolność Abdelkadera. Pomimo niepowodzenia, szlachetny Lord ponowił też kroki w ostatnich czasach i rownież bezskutecznie. *Morning Post* ogłasza całą korrespondencyą wymienioną w tym przedmiocie.

— Między innemi wiadomościami z Ameryki, w New-York-Herald pod dniem 28 Lipca wyczytujemy, że na wyspie Hawanie knuje się spisek przeciw Mexykowi. Jenerał Uragua, podczas znanej swojej kompanii w Matamoras, umówił się był z agentami Królowej Wdowy Krystyny Hiszpańskiej i Jenerał Piniero ułożył wszystkie plany. Spisek był zręcznie osnuty i Konsul Mexykański, który do niego należał, udał

się wraz z jenerałem Uragua do Mexyku, dla przyprowadzenia planu do skutku. Ale Prezes Rplitej Mexykańskiej Arista, dowiedziawszy się o wszystkiém, rozkazał aresztować agentów Hiszpańskich i znalezione przy nich papiery wykryły całe pasmo intrygi.

— Wiadomo teraz, że choroba kartofli dotknęła jednę trzecią całego zbioru tej jarzyny, który jest bardzo obfity; zresztą i sama choroba objawiła się w słabszym od przeszłorocznej stopniu.

FRANCYA.

PARYŻ, *12 Sierpnia*. Gazety angielskie, nawet poważny *Times*, z największem lekceważeniem mówią o wyborach toczących się we Francyi do Rad Departamentowych. Bez tego już publiczność głosująca tak się okazała obojętną na te wybory, że po niektórych miejscowościach ledwo ⅙ lub ⅕ część wyborców stawiła się na sejmik i nikt z ludzi znakomitszych i dostojniejszych nie podał się za kandydata, wielu zaś podanych wymówiło się. Pomimo to gazety francuzkie mocno się użalają na taką pogardę, okazywaną przez pisma angielskie, i przypisują to zadawniałej nienawiści ku Korsyce i korsykanom.

— Jenerałowie Cavaignac, Bedeau, de Lamoricière i Changarnier ostatecznie zostali wykreśleni ze spisów wojskowych i imiona ich nie znajdują się już w Kalendarzu Urzędowym 1852 roku, który dopiero teraz wyszedł z druku.

— Podług korrespondencyi z Lyonu, Rząd Francuzki w tym jeszcze roku myśli wycofać swoje wojska z Państwa Papiezkiego. Układy zawiązane między Stolicą Apostolską i Rządem Austryackim, każą domyślać się tego wypadku.

— Journal des Débats donosi, że przesilenie Ministeryalne Belgijskie ostatecznie ma się załatwić przez wyjście z Gabinetu Pana Frère-Orban, Ministra Skarbu, prawdziwego przywódzcy Gabinetu dotychczasowego, ultra-liberalnego.

— Odebrano doniesienia z Konstantynopola, 29 Lipca, o wylądowaniu tam, 27 Lipca, Posła Francuzkiego margrabi de Lavalette, który był uroczyście powitany przez urzędników Poselstwa, Deputowanych od kupców francuzkich i członków kolonii francuzkiej, którzy go odprowadzali do jego pałacu w Pera.

— List z Vevey, z dnia 3 Sierpnia, donosi o przybyciu wiliją dnia tego Xiężny Orleańskiej do Villeneuve. Wysiadła w hotelu Byrona i miała dni kilka zabawić, a ztamtąd udać się do Genewy. P. Thiers wyjechał z Vevey dla złożenia Xiężnie swych hołdów w Villeneuve.

— Rząd odebrał wiadomości z Kayenny po 13 Lipca. Stan kolonii karnej był zaspokajający. Roboty już się zaczęły i szybko postępują. Zesłańcy znajdowali się jeszcze na wyspach Zbawienia. Liczba ich całkowita, wraz z ostatnim transportem wyprawionym z Francyi, wynosi 1,900 ludzi.

— Gazeta *Siècle*, we wczorajszym numerze zapewnia, że ex-Dyktator Rosas, z córką swoją doną Manuelą, bawi incognito w Paryżu.

— Piszą z Neapolu, że Wielkorządzca Sycylii, Jenerał Filangieri xiążę Satriano, który miał wziąść dymisyą z powodu nieporozumień z Gabinetem z powodu urządzenia dróg w Sycylii, pozostaje na swej posadzie.

Paryż, 13 Sierpnia. Monitor zapowiada, że Prezes Bonaparte nie pojedzie do Bordeaux wcześniej, jak 15 Września, nie zaś w końcu Sierpnia, jak było głoszono. Pokazuje się też, iż małżeństwo Ludwika Napoleona spotkało trudności i poszło na przewłokę.

— W przeszły Poniedziałek odkryte zostały w mieście Hâvre posągi wzniesione pamięci dwóch znakomitych pisarzy: Bernardin de Saint Pierre i Kazimierza Delavigne, którzy obaj byli rodem z tego miasta.

— P. Schnetz, malarz, Członek Instytutu, mianowany został Dyrektorem Szkoły Francuzkiej w Rzymie, na miejsce P. Alaux, którego urzędowanie skończyło się z rokiem 1851.

— 10 b. m. pięć rodzin arabskich, wzięte w niewolą i przywiezione do Francyi wraz z Abdel-Kaderem, opuściły zamek Amboise, gdzie były trzymane, korzystając z udzielonej im swobody wrócenia do ojczyzny. Te pięć rodzin składające się z 25 osób, wyjechały pod przewodnictwem P. Brunier, kapitana 41 pułku linijowego, komenderowanego do ich przeprowadzenia, i P. Karola Gabaud, tłumacza. Między uwolnionemi są czterej rodzeni bracia Abdel-Kadera. Po ich wyjezdzie nie zostaje w Amboise nad 40 więźniów.

— Kawalerów Legii honorowej wielkiego krzyża czyli 1 klassy, liczy się obecnie 62, z których 13 mianowani są od 10 Grudnia 1848, (obioru Ludwika Napoleona na Prezydencyą Rplitej). Wielkich urzędników jest 210, z których 56 mianowani są przez Ludwika Napoleona.

— Codzień prawie znikają z posady ziemskiej ostatnie zabytki Cesarstwa. W tych dniach umarł Vice-Gubernator Domu Inwalidów, jenerał Petit. Napoleon przy pożegnaniu w Fontainebleau, w 1814 z wojskiem, uścisnął Jenarała Petit mówiąc, iż w jego osobie pragnie uścisnąć całą swoją gwardyą.

— Posąg marszałka Bugeaud będzie odkryty w Algerze 14 Sierpnia, w rocznicę bitwy pod Isly.

Paryż, 14 Sierpnia. Dziś rano Monitor ogłasza Dekret Prezesa Rplitej mianujący Jenerała Ornano, Senatora, kawalera wielkiego krzyża Legii honorowej Wielkim Kanclerzem tegoż orderu, na miejsce zmarłego Marszałka Francyi, Excelmans.

— Od trzech dni panuje w Paryżu rodzaj wichru huraganowego, tak silnego, iż zrywa dachy i obala drzewa z korzeniem. Ten wiatr szczególniej przeszkadza robotnikom pracującym nad przygotowaniami do wielkiej uroczystości dnia jutrzejszego. Z prowincyj dochodzą skargi na deszcze ulewne, od dni kilku sprawujące wylewy rzek i nadzwyczaj utrudniające zbiory wszelkiego rodzaju.

WŁOCHY.

RZYM, *2 Sierpnia*. W Ankonie, P. Conetti, urzędnik wyższy policyjny i który dla swej surowości był przedmiotem nienawiści ludzi niespokojnych, w tych dniach został

pchnięty sztyletem od niewiadomej osoby. Rana jest ciężka i niebezpieczna.

SARDYNIJA. Donoszą z Cagliari że i Sardyńscy Biskupi gotują też protestacyą przeciw projektowanemu prawu o małżeństwie.

— Znowu się rozchodzą pogłoski o zmianach w Gabinecie.

PORTUGALIJA.

Xiążę i Xiężna de Montpensier przybyli 6 Lipca do Lizbony na statku *Izabel II*, i byli przyjęci przez Królowę Jmć w pałacu Las-Necessidades.

— Gabinet Marszałka Saldanha, po rozwiązaniu Parlamentu, ustanowił Dekretem Królewskim budżet na rok 1852 — 53.

TURCYA.

KONSTANTYNOPOL, *29 Lipca*. Wczora o godzinie 6 po południu, w bliskości wielkich mostów, wybuchnął straszliwy pożar i szerzył swe spustoszenia aż do północy. Jest to największa pożoga jaką tu od wielu lat zapamiętają. Zapaliły się naprzód wielkie składy drzewa, płomienie rzucały swe światło na Konstantynopol, Pera, Scutari i Bosfor. W ulicach przedmieścia Pera, schodzących ku kwartałowi Galatta, gorąco czuć się dawało, z małego Campo, oddzielonego od ogniska pożaru tylko gajem cyprysowym, słychać było jęki i wyrzekania pogorzelców. Ratunek, jak zawsze, był słaby i opieszały.

— Kommisya z oficerów wszelkich stopni, wyznaczona została dla przedsięwzięcia dzielnych środków ku zreorganizowaniu armii Ottomańskiej na sposób europejski.

HISZPANIJA.

Gazeta urzędowa Madrytska z dnia 8 Sierpnia, ogłasza Dekreta Królewskie, kontrassygnowane przez Prezesa Rady Ministrów, P. Bravo Murillo, z dnia 7 Sierpnia w Saint Ildefonse, któremi dymissya Margrabi de Miraflores, Ministra Spraw Zagranicznych, z powodu słabości zdrowia jest przyjęta, na jego miejsce mianowany jest P. Manuel Bertrand de Lis, dotychczasowy Minister Spraw Wewnętrznych, a następcą jego, P. Ordognez y Viana, obecnie Gubernator prowincyi Madrytskiej. Następca tego ostatniego dotąd mianowany nie jest.

Podług *Heraldo* prawdziwym powodem usunienia się Margrabi Miraflores, było postanowienie uchwalone na Radzie Ministrów we względzie rozpuszczenia Kortezów, czemu były Minister Spraw Zagranicznych był przeciwnym.

AMERYKA.

Odebrano w Anglii wiadomości ze Stanów Zjednoczonych po 28 Lipca.

Komitet Handlowy Izby Reprezentantów wygotował raport, którym wnosi, iżby prawo połowu na toniach północno-wschodnich było zawarowane na rzecz rybaków amerykańskich. Depesza telegraficzna donosi, że rozkazano co najśpieszniej uzbroić fregatę *Saranac*, która ma składać przed nią straż eskadry wyprawić się mającej na zatokę św. Wawrzyńca. Cała flota statków rybackich wyjdzie w morze, jak skoro będzie zapewniona o opiece ze strony Rządu Stanów. Gazeta *Nowego Brunswiku* zaręcza, że Rząd Angielski nie ma zamiaru wymagania, iżby przepisy dawnego traktatu ściśle były wypełnione; zaprzestanie na wyłączeniu amerykanów z zatok, niemających sześciu mil ujścia i na trzymaniu ich o trzy mile odległości od brzegów; dalsze okoliczności, tego przedmiotu tyczące, Rząd Angielski pozostawi na stopie dotychczasowej.

— 26 Lipca ważne rozruchy zaszły w New-York z powodu pewnego irlandczyka, który popełnił zabójstwo, i którego wydania Rząd Angielski domagał się na mocy istnących traktatów. Ten człowiek udał się pod opiekę sądów amerykańskich; tłum burzliwy zgromadził się dokoła pałacu sądowego podczas kiedy trybunał roztrząsał sprawę; agenci Policyi, chcący przywrócić porządek, zostali zelżeni; jeden z nich śmiertelnie raniony.

— Pewne korrespondencye podają za rzecz niewątpliwą, że Minister Spraw Zagranicznych Stanów Zjednoczonych, P. Webster, przyjął mianowanie na Posła w Londynie. P. Crittendon ma być w takimże charakterze umocowany w Paryżu.

— Odebrano przez umyślnego gońca wiadomość, że wyprawa wysłana do ujścia rzeki Czerwonej, złożona z 80 ludzi pod wodzą kapitana Marcy, była zaatakowana przez dzikich indyan z pokoleń Komancz i Kioway i po bitwie, która trwała dzień cały, wszyscy, składający wyprawę, zostali wymordowani.

NAJPÓŹNIEJSZE WIADOMOSCI.

(Przez statek parowy Stettiński.)

PARYŻ, *14 Sierpnia, wieczorem*. J. K. Wysokość Elektor Hesski przybył do Paryża, w podróży incognito odbywanej, pod nazwiskiem Hrabi Schaumburg. J. K. Wysokość wyjechał 7 Sierpnia z Philippsruhe, udając się przez Frankfurt do Ostendy.

— Na Giełdzie dzisiejszej: 4½ procentowe 105 franków 15 centimów, 3-procentowe 70 franków 80 centimów.

LONDYN, *14 Sierpnia*. Wczora na Giełdzie zapewniano, że zajście z Rządem Stanów zostało załatwione w Londynie i że wczora jeszcze wyprawiono depesze, mające położyć koniec dalszemu nieporozumieniu.

Inni przeciwnie utrzymują, że Rząd nasz dopiero umocował P. T. Baring do otworzenia układów z Rządem Amerykańskim i rachuje na wpływie osobistym umocowanego w Stanach Zjednoczonych, jako stowarzyszonego ze sławnym Domem handlowym Baring i Kompanija.

BRUXELLA, *14 Sierpnia*. (Przez telegraf.) Donoszą, że Król Jmć Belgów, ma przeprowadzać Królowę Jmć Wiktoryą aż do Flessyngi. *(Journ. de S.-P. Pszcz. Półn. R. I.)*

Позволяется печатать. 11 Августа 1852 года. *Цензоръ Н. Ахматовъ.*
W DRUKARNI WOJENNEJ.